

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Krzysztofa Śmiszka.

(-) Rafał Adamczyk; (-) Magdalena Biejat; (-) Włodzimierz Czarzasty; (-) Agnieszka Dziemianowicz-Bąk; (-) Monika Falej; (-) Krzysztof Gawkowski; (-) Maciej Gdula; (-) Daria Gosek-Popiołek; (-) Arkadiusz Iwaniak; (-) Maciej Konieczny; (-) Przemysław Koperski; (-) Maciej Kopiec; (-) Katarzyna Kotula; (-) Katarzyna Kretkowska; (-) Paweł Krutul; (-) Anita Kucharska-Dziedzic; (-) Marcin Kulasek; (-) Robert Kwiatkowski; (-) Beata Maciejewska; (-) Paulina Matysiak; (-) Wanda Nowicka; (-) Robert Obaz; (-) Karolina Pawliczak; (-) Małgorzata Prokop-Paczkowska; (-) Andrzej Rozenek; (-) Marek Rutka; (-) Joanna Scheuring-Wielgus; (-) Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska; (-) Joanna Senyszyn; (-) Anita Sowińska; (-) Wiesław Szczepański; (-) Andrzej Szejna; (-) Jan Szopiński; (-) Krzysztof Śmiszek; (-) Tadeusz Tomaszewski; (-) Katarzyna Ueberhan; (-) Dariusz Wiczorek; (-) Zdzisław Wolski; (-) Marcelina Zawisza; (-) Anna Maria Żukowska.

USTAWA

z dnia ... 2021 r.

o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa

Art. 1. W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 84, 609, 730, 914, z 2020 r. poz. 190, 1086) w art. 26:

- a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,
- b) w utworzonym ust. 1 pkt 1 otrzymuje następujące brzmienie: „1) ryczałtowa dieta za każdy miesiąc, w którym członek Rady brał udział w posiedzeniu plenarnym Rady lub w innych pracach Rady w wysokości 2000 złotych; kwota ta podlega corocznej waloryzacji o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku kalendarzowym ogłoszony przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 53, 252, 568, 1222, 1578);”,
- c) po utworzonym ust. 1 dodaje się ust. 2 w brzmieniu: „2. Dieta, o której mowa w ust. 1 pkt 1 jest wolna od podatku dochodowego od osób fizycznych w granicach określonych w odrębnych przepisach dla diet otrzymywanych z tytułu pełnienia obowiązków obywatelskich i nie może być zajęta w drodze egzekucji.”

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

W obowiązującym stanie prawnym zgodnie z art. 26 pkt 1 ustawy z 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. z 2019 r. poz. 84, z późn. zm., dalej: ustawa o KRS) członkom Krajowej Rady Sądownictwa w związku z pełnieniem obowiązków w Radzie – poza zwrotem kosztów podróży i zakwaterowania – przysługują diety za każdy dzień udziału w posiedzeniach plenarnych i innych pracach Rady w wysokości 20% podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego, o której mowa w art. 91 § 1c ustawy z 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 2072, z późn. zm.). Oznacza to, że wysokość diet przysługujących członkom Krajowej Rady Sądownictwa uzależniona jest od liczby dni, w których odbywają się jej posiedzenia plenarne oraz posiedzenia jej komisji i zespołów, a także – obecności na nich poszczególnych członków Rady. Zgodnie z § 3 ust. 1-2 Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa¹ (dalej: Regulamin KRS) Rada obraduje na posiedzeniach, a termin posiedzeń ustala przewodniczący Rady. Stosownie zaś do § 4 ust. 1 Regulaminu KRS wyznacza on również dni pracy w komisjach i zespołach Rady. Liczba dni, w których odbywają się prace Rady, a w konsekwencji – wysokość diet przysługujących poszczególnym jej członkom może być więc względnie swobodnie kształtowana mocą rozstrzygnięć przewodniczącego KRS. Obowiązujące rozwiązania w szczególności tworzą pole do takiego ukształtowania prac Rady, by ponad potrzebę i możliwości organizacyjne zwiększać liczbę dni, w których odbywają się posiedzenia plenarne Rady oraz jej zespołów i komisji, a diety dla członków tego organu były możliwie wysokie. Zjawisko takie nie znajduje społecznej aprobaty i sprzeciwia się interesowi finansów publicznych. Z tego powodu obowiązujące regulacje powinny być skonstruowane w taki sposób, ażeby wyłączyć możliwość takich nadużyć.

Projektowana ustawa przewiduje zmianę modelu wynagradzania członków Krajowej Rady Sądownictwa. Projekt zakłada zastąpienie dotychczasowej diety

¹ Załącznik nr 1 do uchwały Nr 158/2019 Krajowej Rady Sądownictwa z 24 stycznia 2019 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. poz. 192, z późn. zm.).

proporcjonalnej, uzależnionej od liczby dni, w których odbywają się posiedzenia plenarne Rady oraz jej zespołów i komisji, miesięczną dietą ryczałtową o stałej wysokości, do której prawo powstaje, jeśli członek Rady brał udział w danym miesiącu w posiedzeniu plenarnym Rady lub w innych jej pracach. Jest to rozwiązanie wzorowane na konstrukcji diety parlamentarnej, która ma charakter ryczałtowy i jest niezależna od liczby posiedzeń Sejmu lub Senatu oraz komisji, podkomisji i zespołów, w których w danym miesiącu brał udział poseł lub senator (art. 42 ustawy z 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora, Dz. U. z 2018 r. poz. 1799). Projekt określa, że dieta przysługująca członkowi KRS wynosi 2000 złotych. Kwota ta, istotnie niższa niż dotychczasowe diety pobierane przez niektórych członków KRS, odpowiada funkcji tego świadczenia. Dieta jest bowiem świadczeniem kompensacyjnym, które służy pokryciu poniesionych kosztów lub utraconych dochodów związanych ze sprawowaniem określonej funkcji społecznej. Dieta ma przy tym pewien walor motywacyjny, który sprowadza się do zachęcenia pobierających ją osób do aktywnego wykonywania obowiązków z tytułu pełnionej funkcji. W przypadku członków KRS funkcja kompensacyjna w zasadzie nie występuje. Z jednej strony bowiem zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o KRS członkom Rady przysługuje zwrot kosztów podróży i zakwaterowania na czas udziału w pracach Rady. Z drugiej zaś – członkowie Rady pełnią swoją funkcję albo z urzędu, z tytułu zajmowania określonych stanowisk (np. I Prezes Sądu Najwyższego, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, Minister Sprawiedliwości), albo wprawdzie z wyboru, ale w związku z zajmowanym urzędem sędziego albo pełnionym mandatem posła lub senatora. W tym kontekście należy zwrócić uwagę na dwie kwestie. Po pierwsze, sędziom, posłom i senatorom z tytułu pełnionych funkcji przysługuje prawo do uposażenia, a Ministrowi Sprawiedliwości – prawo do wynagrodzenia za pracę. Można więc przyjąć, że co do zasady wysiłek związany z udziałem w pracach Rady jest wynagradzany w ramach uposażenia lub wynagrodzenia związanego z pełnieniem funkcji, które stanowią tytuł do udziału w pracach tego organu. Po drugie, sędziów obowiązuje co do zasady zakaz dodatkowego zatrudnienia, a posłowie i senatorowie, w tym w szczególności zawodowi, mierzą się w tym zakresie z istotnymi ograniczeniami. Udział w pracach Rady nie wiąże się więc z reguły z utratą dochodu po ich stronie. Trudno więc przyjąć, że dieta dla członka KRS pełni funkcję kompensacyjną. Ten stan rzeczy musi być

uwzględniony w wysokości diety przysługującej członkom KRS i znajdować odzwierciedlenie w jej relatywnie niskiej wysokości. Projektowana ustawa przewiduje przy tym mechanizm utrzymania jej siły nabywczej. Zgodnie z projektem dieta będzie podlegała corocznej waloryzacji o wysokość inflacji.

W proponowanych przepisach następuje dostosowanie diety do przepisów podatkowych – postuluje się wskazanie tego świadczenia jako wolnego od podatku dochodowego od osób fizycznych w granicach określonych w art. 21 ust. 1 pkt 17 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

2. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana

Za przyjęciem projektowanej ustawy przemawiają dane dotyczące praktyki kształtowania diet przysługujących członkom KRS w 2020 r. W tym roku członek KRS za jeden dzień pracy w Radzie zarabiał w przybliżeniu 968 zł. Posiedzenia KRS odbywają się z reguły dwa razy w miesiącu i trwają zazwyczaj cztery dni. Za sam udział w nich członkowie KRS otrzymywali w miesiącu ponad 7,7 tys. zł. Dodatkowo, taka sama dieta przysługuje również za udział w posiedzeniach komisji i zespołów Rady. Oznacza to, że w obecnym stanie prawnym członkowi KRS przysługuje prawo do diety w kwocie 968 zł za udział w posiedzeniu komisji bibliotecznej Rady lub jej komisji do spraw nadzoru nad przetwarzaniem danych osobowych, jeśli tylko zbierze się ona w dniu, w którym nie odbywa się posiedzenie plenarne Rady. Praktyka wyznaczania posiedzeń komisji i zespołów w innych dniach niż posiedzenia plenarne KRS doprowadziła w 2020 r. do znacznego wzrostu środków przeznaczanych na diety przysługujące jej członkom. W 2020 r. w ten sposób członkowie KRS uzyskali dodatkowe diety w kwotach rzędu kilkunastu tysięcy złotych (np. Maciej Nawacki – 17,5 tys. zł, Dariusz Drajewicz – 16,5 tys. zł, Jędrzej Kondek, Teresa Kurcysz-Furmanik, Arkadiusz Mularczyk – 11,6 tys. zł).

3. Cel i potrzeba wydania ustawy

Na tym tle przed projektowaną ustawą można postawić dwa zasadnicze cele.

Po pierwsze, racjonalizacji wydatków z budżetu państwa przeznaczanych na diety przysługujące członkom KRS. W obowiązującym stanie prawnym możliwe jest mocą decyzji przewodniczącego Rady w zasadzie nieograniczone zwiększanie kwoty diet przysługujących członkom KRS przez mnożenie posiedzeń plenarnych, komisji i zespołów Rady w różnych dniach. Takie rozwiązanie utrudnia planowanie wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na diety dla członków KRS i zachowanie właściwej dyscypliny jego wykonania w tym zakresie.

Po drugie, dostosowanie wysokości diet przysługujących członkom KRS do funkcji tego świadczenia i oczekiwań społecznych. W obowiązującym stanie prawnym nawet kilkudniowy udział w pracach Rady powoduje powstanie po stronie członka KRS prawa do diety w kwocie porównywalnej do miesięcznego uposażenia posła, senatora czy sędziego Sądu Rejonowego. Kwota taka jest rażąco nieproporcjonalna nie tylko do nakładu pracy związanego z udziałem w pracach KRS, ale także do funkcji diety jej członka. Ze względu na szczególny status osób wchodzących w skład Rady i przysługujące obok diety prawo do zwrotu kosztów podróży i zakwaterowania nie ma ona waloru kompensacyjnego, a jedynie – motywacyjny.

W tym stanie rzeczy jako uzasadniona rysuje się społeczne oburzenie, który wywołały publikowane w mediach relacje dotyczące wysokości diet członków KRS i przyjętych w praktyce jej działania sposobów ich zwiększania. Wystarczającą motywacją do prawidłowego wykonywania obowiązków członków Rady powinien być etos służby publicznej, w tym w szczególności – służby sędziowskiej.

4. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne

Projektowana ustawa skutkować będzie wzrostem zaufania obywateli do Krajowej Rady Sądownictwa, jej członków oraz całego aparatu władz publicznych z zastrzeżeniem konstytucyjnych wątpliwości dotyczących statusu sędziów-członków Rady wybranych przez Sejm. Projekt ogranicza wątpliwości dotyczące zasadności ponoszenia z budżetu państwa wydatków na diety, które przysługują członkom KRS.

Projekt umożliwi poczynienie istotnych oszczędności w wydatkach budżetu państwa na diety przysługujące członkom KRS. W 2018 r. wysokość diety każdego z członków Krajowej Rady Sądownictwa za każdy dzień udziału w jej pracach wynosiła

844,14 zł. W 2018 r. Krajowa Rada Sądownictwa z tytułu wypłaty należnych diet poniosła wydatki w kwocie 1.747.606,56 zł. W 2019 r. wysokość diety członka Rady wynosi 902,44 zł, a na ten cel zaplanowano 2.200.000 zł. W 2020 r. kwota diety wzrosła do 968 zł, a praktyka zwoływania posiedzeń komisji i zespołów Rady poza dniami posiedzeń plenarnych zagroziła przekroczeniem zaplanowanych na ten cel wydatków. W skład Rady wchodzi 24 członków. Oznacza to, że wejście w życie projektowanej ustawy spowodowałoby, że kwota wydatków z tytułu diet w ujęciu rocznym wyniosłaby 576 000 zł. W rezultacie wydatki z budżetu państwa ponoszone na ten cel spadłyby o ok. 75%. Skutek ten jest pożądany, biorąc pod uwagę trudną sytuację finansów publicznych wywołaną pandemią SARS-CoV-2.

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na siły podaży i popytu na żadnym rynku ani na warunki podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej.

5. Źródła finansowania

Wydatki wynikające z projektowanej ustawy zostaną sfinansowane z budżetu państwa (część budżetowa 52 – Krajowa Rada Sądownictwa). W wyniku wejścia w życie niniejszej ustawy zmniejszą się wydatki budżetu państwa w tej części.

6. Założenia podstawowych aktów wykonawczych

Projekt ustawy nie przewiduje upoważnień do wydawania aktów wykonawczych ani nie wpłynie na potrzebę dokonania ich zmian.

7. Wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców

Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie wiązało się z wzrostem obowiązków administracyjnych dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców. Nie będzie ona miała również wpływu na siły podaży i popytu na rynkach, na których występują przedsiębiorcy z tych grup.

8. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej albo oświadczenie, że przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej

Projektowana ustawa nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.

9. Konsultacje społeczne

Projekt nie był poddany konsultacjom społecznym.

Warszawa, 11 lutego 2021 r.

BAS-WAPM-240/21

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. SPS-WP.020.34.7.2021
Data wpływu 12.02.2021

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Krzysztof Śmiszek)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2019 r. poz. 1028, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmianę art. 26 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 84, ze zm.).

Nowelizacja dotyczy zasad wynagradzania członków Krajowej Rady Sądownictwa (dalej: KRS). Zgodnie z projektem członek KRS, w związku z pełnieniem obowiązków w ramach tego organu, otrzyma ryczałtową dietę za każdy miesiąc, w którym brał udział w posiedzeniu plenarnym KRS lub w innych jej pracach w wysokości 2 tys. zł. Wskazana kwota diety będzie podlegała corocznej waloryzacji na zasadach określonych w ustawie. Proponowana ustawa przewiduje również, że dieta będzie wolna od podatku dochodowego od osób fizycznych w granicach określonych w odrębnych przepisach dla diet otrzymywanych z tytułu pełnienia obowiązków obywatelskich i nie można będzie jej zająć w drodze egzekucji.

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym członek KRS, w związku z pełnieniem obowiązków w ramach tego organu, otrzymuje dietę za każdy dzień udziału w posiedzeniach plenarnych i innych pracach Rady w wysokości 20% podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego, o której mowa w art. 91 § 1c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072).

Proponowana ustawa ma wejść w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są regulowane prawem Unii Europejskiej.

4. Konkluzje

Przedmiot poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa nie jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Autor:

Konrad Kuszel

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

Warszawa, 11 lutego 2021 r.

BAS-WAPM-241/21

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SP-12P.020.34.6.2021

Data wpływu 12.02.2021

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Krzysztof Śmiszek) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a ust. 1 regulaminu Sejmu

Projekt przewiduje zmianę art. 26 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 84, ze zm.).

Nowelizacja dotyczy zasad wynagradzania członków Krajowej Rady Sądownictwa (dalej: KRS). Zgodnie z projektem członek KRS, w związku z pełnieniem obowiązków w ramach tego organu, otrzyma ryczałtową dietę za każdy miesiąc, w którym brał udział w posiedzeniu plenarnym KRS lub w innych jej pracach w wysokości 2 tys. zł. Wskazana kwota diety będzie podlegała corocznej waloryzacji na zasadach określonych w ustawie. Proponowana ustawa przewiduje również, że dieta będzie wolna od podatku dochodowego od osób fizycznych w granicach określonych w odrębnych przepisach dla diet otrzymywanych z tytułu pełnienia obowiązków obywatelskich i nie można będzie jej zająć w drodze egzekucji.

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym członek KRS, w związku z pełnieniem obowiązków w ramach tego organu, otrzymuje dietę za każdy dzień udziału w posiedzeniach plenarnych i innych jej pracach w wysokości 20% podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego, o której mowa w art. 91 § 1c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072).

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów, które mają na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa **nie stanowi projektu ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

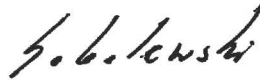
Konrad Kuszel

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

SĄD NAJWYŻSZY
Rzeczypospolitej Polskiej

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

05.03.2021

Warszawa, dnia 4 marca 2021 r.

BSA I-021-48/21

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP.020.34.5.2021

Data wpływu 05.03.2021

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 15 lutego 2021 r., SPS-WP.020.34.5.2021, uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy działając na podstawie art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 154) nie zgłasza uwag do *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa*, albowiem projektowany akt prawny nie jest aktem normatywnym na podstawie którego orzekają i funkcjonują sądy, jak również nie ma on wpływu na sprawy należące do właściwości Sądu Najwyższego.

Z poważaniem,

dr hab. Małgorzata MANOWSKA